

სიცოცხლის დაზღვევის სოციალური და სამართლებრივი ასპექტები

ნინო სოზიაშვილი

თავდაცვის სამინისტროს იურიდიული დეპარტამენტის
სასამართლოებში წარმომადგენლობის სამმართველოს
მთავარი სპეციალისტი,
კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის
სამართლის ფაკულტეტის დოქტორანტი

აბსტრაქტი

ნაშრომი შეეხება სიცოცხლის დაზღვევის სოციალურ და სამართლებრივ ასპექტებს. კვლევის მიზანია გაანალიზოს სიცოცხლის დაზღვევასთან დაკავშირებული პრობლემური საკითხები, რომლებიც ვფიქრობთ, რომ მრავლად არის დღეს პრაქტიკაში.

ადამიანის სიცოცხლის ფულადი თანხით შეფასება შეუძლებელია, თუმცა ამის მიუხედავად სიცოცხლის დაზღვევა წარმოადგენს განსაზღვრულ ფულად თანხას, რომელსაც მიიღებენ ასეთი დაზღვევის მფლობელის კმაყოფილებაზე მყოფი პირები. შესაბამისად სწორედ იმის გამო, რომ დაზღვევის ეს სახე ეხება ისეთ განსაკუთრებულ უფლებას, როგორც არის სიცოცხლე, ბუნებრივია მას განსაკუთრებული საკანონმდებლო მოწესრიგება და დაცვა სჭირდება.

მიუხედავად იმისა, რომ ქართულ სამოქალაქო სამართალში, თითქოს მოწესრიგებული და ჩამოყალიბებულია სიცოცხლის დაზღვევასთან დაკავშირებული საკითხები, იმ შემთხვევაში, თუ სიღრმისეულად შევეცდებით მისი არსის გარკვევას, დავინახავთ, რომ არსებობს უამრავი პრობლემური საკითხი, რომლებიც განსაკუთრებით იჩენს თავს პრაქტიკაში. სწორედ ამიტომ ვეცდებით წინამდებარე ნაშრომზე მუშაობისას გამოვიყენოთ როგორც, ქართული სამართალი, ასევე უცხოური კანონმდებლობა, ასევე ისტორიულ-სამართლებრივი და შედარებით-სამართლებრივი ანალიზი.

ვფიქრობთ განსახილველი საკითხები უდავოდ პრობლემური და აქტუალურია, ხოლო ნაშრომში განხილული პრაქტიკა ამ სფეროში არსებული ხარვეზების გამოსწორების საშუალებას იძლევა, ამიტომაც დასკვნით ნაწილში შეჯამებული იქნება კვლევის შედეგები, ამ კვლევის შედეგად გამოვლენილი პრობლემები და ამ პრობლემების გადაჭრის ერთგვარი რეკომენდაციები.

საკვანძო სიტყვები:

დაზღვევა, სიცოცხლის დაზღვევა

Social and Legal Aspects of Life Insurance

Nino Soziashvili

Chief Specialist, Department of Representation in the
Courts of Legal Department of the Ministry of Defence
Doctoral Student of the Department of Law,
Caucasus International University

Abstract

The article discusses social and legal aspects of life insurance. The aim of this study is to analyze problematic issues related to life insurance, which I believe, are abundant in practice today.

Despite the fact that it is impossible to evaluate the human life with monetary amount, however, life insurance suggests a certain amount of money that will be received by those beneficiaries who are dependent on the owner of such insurance. This type of insurance is related to the special right – life. Therefore, it is natural that the issues arising from life insurance should be especially regulated and protected.

Despite the impression that the matters on life insurance seem to be well regulated in Georgian civil legislation, if we try to deeply examine their essence, we would see that many problematic issues are present, that arise especially in practice. Therefore, while writing this paper, I will try to use both Georgian and foreign legislation as well as historical and legal and comparative legal analysis.

I believe that the issues under examination are definitely problematic and critical, and the practice outlined in this paper enables to fill the gaps in this field. Therefore, the conclusive part will summarize the research findings, identified problems and some kind of recommendations to solve these problems.

Keywords:

Insurance, live insurance

შესავალი

სიცოცხლის დაზღვევა სამოქალაქო სამართლის, კერძოდ კი ვალდებულებითი სამართლის განსაკუთრებული ნაწილია, და რა თქმა უნდა მასზე მოქმედებს ვალდებულებითი სამართლის ზოგადი ნორმებიც.¹ ვალდებულებითი სამართალი კი, რომელიც საზოგადოებრივი ურთიერთობების ყველაზე დიდ ნაწილს არეგულირებს, წარმოადგენს მთავარ მამოძრავებელ სისტემას ამ ურთიერთობებში.²

დაზღვევა სოციალური და სამართლებრივი სისტემის განსაკუთრებული ნაწილია, სადაც ყიდვა-გაყიდვის ობიექტად სადაზღვევო დაცვა გამოდის. ამის შედეგად ფორმირდებიან ფინანსური რეზერვები, რომლებიც, თავს მხრივ, მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ ქვეყნის ეკონომიკური წინსვლაზე და მის განვითარებაზე. დაზღვევის საფუძველს წარმოადგენს სოლიდარობის პრინციპი, რომელიც გულისხმობს ცალკეული პირის დანაკარგის ანაზღაურებას ურთიერთდახმარებისა და ანგარიშწორების საფუძველზე.³

თავისი შინაარსით დაზღვევა ეკონომიკური კატეგორიაა, რომელიც გულისხმობს მოულოდნელი შემთხვევების შედეგად გამოწვეული მატერიალური ზარალის ანაზღაურების უზრუნველყოფას. დაზღვევა ამჟამად მსოფლიოში არსებული უამრავი რისკისაგან თავდაცვის ერთ-ერთი საუკეთესო საშუალებაა.⁴

სიცოცხლის დაცვა და ხელშეწყობა ქვეყნის წინსვლის უმნიშვნელოვანი ფაქტორია, რომელიც ქვეყნის მოსახლეობის არა მხოლოდ თითოეული ადამიანის ჯამრთელობას და უსაფრთხოებას უზრუნველყოფს, არამედ მთელი საზოგადოების სოციალურ კეთილდღეობას უქმნის საფუძველს. დაზღვევით სარგებლობის შემთხვევაში პირი თავს გრძნობს დაცულად და აღარ ეშინია მოულოდნელი რისკების ან რაიმე ფინანსური ზარალის.⁵

თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს სადაზღვევო ბაზრის განვითარებას ხელს უშლის მზღვევლთა არაკმარისი სახსრების არსებობაც, ამიტომაც ქვეყნის სადაზღვევო კომპანიებმა განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაუთმონ სადაზღვევო რეზერვების ფორმირებას.⁶

I. დაზღვევის წარმოშობა და განვითარება საქართველოში

დაზღვევა ერთ-ერთი იმ სფეროთაგანია, რომლის საკანონმდებლო მოწესრიგება მხოლოდ უკანასკნელ წლებში გახდა შესაძლებელი.⁷ დაზღვევა კომუნიტების დროსაც არსებობდა, მათ შორის საქართველოშიც, თუმცა ამის შესახებ არავინ არ იცოდა, მოსახლეობამ, მხოლოდ ის იცოდა, რომ ექიმთან ვიზიტი უფასო იყო.⁸

დაზღვევა იმ ფორმით, რა ფორმითაც ის თანამედროვე მსოფლიოს განვითარებულ ქვეყნებშია მიღებული, საქართველოში ფეხს მხოლოდ საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ იკიდებს. პირველი სადაზღვევო კომპანია „ალდაგი“ 1990 წელს შეიქმნა. პირველი ორგანიზაცია, რომელიც ამ უკანასკნელმა დააზღვია, გაერთიანებული პროფკავშირი იყო (500 მომსახურე)⁹. უკვე ერთი წლის თავზე ამ კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 1 მილიონი მანეთით განისაზღვრა, თუმცა კაპიტალის ასეთი ზრდა იმ ფაქტორმა განაპირობა, რომ „ალდაგი“ წლების განმავლობაში ერთადერთი სადაზღვევო კომპანია იყო.¹⁰

II. სიცოცხლის დაზღვევის ხელშეკრულება

ადამიანის სიცოცხლის ფულადი თანხით შეფასება შეუძლებელია, თუმცა ამის მიუხედავად სიცოცხლის დაზღვევა წარმოადგენს განსაზღვრულ ფულად თანხას, რომელსაც მიიღებენ ასეთი დაზღვევის მფლობელის კმაყოფაზე მყოფი პირები, თუ დამზღვევი გარდაიცვლება ან გახდება შეზღუ-

1 თოდუა მ. ჰუბ ვილემსი, „ვალდებულებითი სამართალი“. თბილისი, 2006 გვ 4-5.

2 ახვლედიანი ზ. „ვალდებულებითი სამართალი“, თბილისი, 1999 გვ 7.

3 შალამბერიძე ხ. დაზღვევა ფინანსური ბაზრის სისტემაში, ჟურნალი „ბიზნესი და კანონმდებლობა“, თბილისი, 2009 გვ 77

4 შალამბერიძე ხ. დაზღვევა ფინანსური ბაზრის სისტემაში, ჟურნალი „ბიზნესი და კანონმდებლობა“, თბილისი, 2009, გვ 77

5 იქვე, გვ 77.

6 კაკაშვილი ნ. დაზღვევადი და დაუზღვევადი რისკები, ჟურნალი „ბიზნესი და კანონმდებლობა“, თბილისი, 2009 გვ 35.

7 კაკაშვილი ნ. დაზღვევადი და დაუზღვევადი რისკები, , ჟურნალი „ბიზნესი და კანონმდებლობა“, თბილისი, 2009 გვ 35.

8 <http://heconomic.wordpress.com/2010/07/12/tengiz-verulava-13/>.

(უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული 08.15.2022).

9 <http://heconomic.wordpress.com/2010/07/12/tengiz-verulava-13/>

(უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული 08.15.2022).

10 შალამბერიძე ხ. დაზღვევა ფინანსური ბაზრის სისტემაში, ჟურნალი „ბიზნესი და კანონმდებლობა“, თბილისი, 2009 გვ 78.

დულქმედუნარიანი.¹¹

პირს შეუძლია დააზღვიოს მოხუცებულობის ასაკში შესვლა, ანუ ის პერიოდი, როცა მუშაობის უნარი აღარ ექნება და არც სხვა რაიმე შემოსავლის წყარო.

საინტერესოა, რომ განსხვავებით დაზღვევის სხვა სახეებისაგან, სადაც სადაზღვევო თანხა არ შეიძლება აღემატებოდეს დაზღვეული ობიექტის სადაზღვევო შეფასებას, სიცოცხლის დაზღვევის დროს სადაზღვევო თანხის ფარგლები არ არის შეზღუდული და განისაზღვრება მხოლოდ და მხოლოდ მხარეთა შეფასებით, თუმცა ეს ბუნებრივად არის, რადგან ადამიანის სიცოცხლე ხომ შეუფასებელი ღირებულებაა.¹²

სიცოცხლის დაზღვევის ხელშეკრულება წარმოადგენს ორმხრივ და სასყიდლიან ხელშეკრულებას, რომლის ძალითაც ერთი მხარის უფლებას შეესაბამება, მეორე მხარის მოვალეობა.¹³ სიცოცხლის დაზღვევის ხელშეკრულებას პირი აფორმებს ბუნების დამანგრეველი ძალების ან სხვა მავნე ფაქტორებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების უზრუნველყოფად.¹⁴

სიცოცხლის დაზღვევის ხელშეკრულების ობიექტს წარმოადგენს პირის სიცოცხლე, ჯამრთელობა, ასევე უბედური შემთხვევისაგან დაზღვევა, ხოლო ხელშეკრულების საგანია მზღვეველის მიერ დამზღვევისათვის სადაზღვევო შემთხვევის დადგომით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების უზრუნველყოფა.¹⁵ ქართული კანონმდებლობის მიხედვით, სიცოცხლის დაზღვევის დროს სადაზღვევო საზღაური შეიძლება გაიცეს ნაწილ-ნაწილ დროის გარკვეულ პერიოდში, რომლითაც უზრუნველყოფილია დამზღვევი. ამიტომაც, რომ პირადი დაზღვევის დროს გაცემულ საზღაურს ამავდროულად უწოდებენ სადაზღვევო უზრუნველყოფასაც.¹⁶

სიცოცხლის დაზღვევა თავის შინაარსის მიხედვით პირობითად შეიძლება დაიყოს ორ ჯგუფად. პირველ ჯგუფს მიაკუთვნებენ სარისკო ხელშეკრულებებს, ხოლო მეორეს კი დაგროვებითი ხასიათის ხელშეკრულებებს.¹⁷

განსაკუთრებით საინტერესოა სარისკო ხელშეკრულებები, რადგანაც ამ შემთხვევაში სადაზღვევო საზღაური გაიცემა მხოლოდ სადაზღვევო შემთხვევის შედეგად, მაგალითად, სარისკო პირად დაზღვევას მიეკუთვნება უბედური შემთხვევის დაზღვევა. თუ უბედური შემთხვევის დაზღვევის ხელშეკრულებით დათქმული გარადაცვალება, სხეულის დაზიანება ან დამზღვევის ჯამრთელობის სხვაგვარი მოშლა დადგება, მზღვეველი მოვალეა გასცეს სადაზღვევო საზღაური, ხოლო თუ უბედური შემთხვევა საერთოდ არ დადგება დაზღვევის პერიოდში, მაშინ მზღვეველი არ არის ვალდებული გასცეს სადაზღვევო საზღაური, ხოლო დაგროვებითი ხასიათის დაზღვევის დროს მზღვეველი ყოველთვის მოვალეა გასცეს საზღაური, იმ შემთხვევაშიც თუ სადაზღვევო შემთხვევა არ დადგება პირადი დაგროვებითი ხასიათის ხელშეკრულების ვადის გასვლამდე.¹⁸

III. სიცოცხლის დაზღვევის ხელშეკრულების დადება

სიცოცხლის დაზღვევის ხელშეკრულებაში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია დაზღვევის ხელშეკრულების დადების მომენტის სწორად განსაზღვრა, რადგანაც ამ მომენტთან არის დაკავშირებული სადაზღვევო კომპანიის მოვალეობის წარმოშობა კლიენტის წინაშე-სადაზღვევო შემთხვევის დადგომისას გასცეს სადაზღვევო საზღაური.¹⁹

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 806-ე მუხლის თანახმად: დაზღვევა იწყება ხელშეკრულების დადების დღის ოცდაოთხ საათზე და მთავრდება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადის ბოლო დღის ოცდაოთხ საათზე.²⁰

საინტერესოა ასევე, რომ იურიდიულ ლიტერატურაში დამკვიდრებულია აზრი იმის შესახებ, რომ დაზღვევის ხელშეკრულება რეალური ხელშეკრულებაა, ვინაიდან იგი ძალაშია არა დადებისთანავე (მხარეთა შეთანხმებისთანავე) არამედ, მხოლოდ სადაზღვევო პრემიის შეტანის მომენტიდან,²¹ ამდენად

11 „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი“, წიგნი მეოთხე, ტომი II, თბილისი, გამომცემლობა „სამართალი“, 2001წ; გვ 109.

12 „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი“, წიგნი მეოთხე, ტომი II, თბილისი, გამომცემლობა „სამართალი“, 2001წ; გვ 109.

13 ჭეჭელაშვილი ზ. „სახელშეკრულებო სამართალი“, თბილისი, 1999 გვ 15.

14 „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი“, წიგნი მეოთხე, ტომი II, თბილისი, გამომცემლობა „სამართალი“, 2001წ; გვ 106.

15 „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი“, წიგნი მეოთხე, ტომი II, თბილისი, გამომცემლობა „სამართალი“, 2001წ; გვ. 107.

16 იქვე, გვ107.

17 იქვე, გვ 109.

18 იქვე, გვ 178.

19 სოზიანიშვილი ნ. თემატური სემინარი, შედარებით-სამართლებრივი ანალიზი...სოციალური დასამართლებრივი ასექტები სადაზღვევო სამართალში“, თბილისი, 2020

20 საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, 1997(01.06.2021 წლის მდგომარეობით).

21 ცისკაძე მ. ნებაყოფლობითი დაზღვევის სამართლებრივი რეგულირება, თბილისი, გამომცემლობა „მერიდიანი“, 2001 გვ 27.

806-ე მუხლი ასევე წინააღმდეგობაში მოდის ზემოხსენებულ წესთან, რომლის მიხედვითაც დაზღვევა დაწყებულად ითვლება მხოლოდ პირველადი სადაზღვევო შესატანის შეტანის შემდეგ.

სხვაგვარი ვითარებაა გერმანულ სამართალში, რომელიც ერთმანეთისაგან განასხვავებს დაზღვევის დაწყების სამ ეტაპს: „დაზღვევის ფორმალური“ დასაწყისი, რომელიც ემთხვევა მხარეთა მიერ ხელშეკრულების დადებას, როდესაც დაზღვევა დაწყებულად ითვლება, როცა მხარეები მის ყველა არსებით პირობაზე შეთანხმდებიან²², ასევე „დაზღვევის ტექნიკური“ დასაწყისი, რომლითაც ხელშეკრულება დადებულად მიიჩნევა ფორმულარში ან პოლისში მითითებული თარიღიდან და ასევე „დაზღვევის მატერიალური“ დასაწყისი, რომლის მიხედვითაც ხელშეკრულება დადებულად ითვლება დამზღვევის მიერ სადაზღვევო პრემიის გადახდის მომენტიდან.²³

IV. სიცოცხლის დაზღვევა და მისი სახეები ამერიკის შეერთებულ შტატებში

სიცოცხლის დაზღვევა ამ მხრივ, ისეთ განვითარებულ ქვეყანაში, როგორცაა ა.შ.შ. მნიშვნელოვანი და საინტერესოა, რადგან აღნიშნულ ქვეყანაში სიცოცხლის დაზღვევას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს, სხვა დანარჩენ სამართლებრივად მაღალგანვითარებულ ქვეყნებთან შედარებითაც კი, რადგან ამ ქვეყანაში არსებობაც კი წარმოადგენელია თუ კი არ ხარ დაზღვეული.²⁴

ზემოხსენებულ ქვეყანაში სიცოცხლის დაზღვევა შეიძლება დაიყოს ორ დიდ ჯგუფად: მუდმივ და დროებით სიცოცხლის დაზღვევად ან კიდევ შემდეგ ქვეჯგუფებად; დროებითი, უნივერსალური, მთელი სიცოცხლით, სიცოცხლის ცვალებადი უნივერსალური და შენატანების დაზღვევად.²⁵

განსაკუთრებით საინტერესოა საკითხი იმის შესახებ თუ როგორ ხდება ზოგადად სიცოცხლის დაზღვევის ხელშეკრულების დადება მაგალითად, იმ შემთხვევაში თუ პირი დღეში რამდენიმე ღერს ან ნახევარ კოლოფს ეწევა ის მწვევლად ითვლება და შესაძლოა სიცოცხლის დაზღვევის ხელშეკრულება საერთოდ ვერ გააფორმონ კომპანიასთან, მათ კითხვებს უნდა უპასუხოს სრულად და კეთილსინდისიერად²⁶. სიცოცხლის დაზღვევის განაცხადის შევსების პროცესში პირს შეიძლება მოსთხოვონ სამედიცინო გამოკვლევის ჩატარება მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის დასაზუსტებლად.

თუ განაცხადში პირი თავს არამწვევლად წარმოადგენს, ხოლო ანალიზის შედეგად აღმოჩნდება რომ ის მწვევლია, კომპანიას შეუძლია გაზარდოს სადაზღვევო ტარიფი ან საერთოდ არ გასცეს პოლისი.²⁷

საინტერესოა ისიც, რომ ა.შ.შ-ში სადაზღვევო კომპანიები მანამ სანამ დადებენ სიცოცხლის დაზღვევის ხელშეკრულებას, ისინი თანამშრომლობენ სამედიცინო საინფორმაციო ბიუროებთან, რომლებიც წარმოადგენენ ინფორმაციულ ცენტრებს იმ ადამიანებთან დაკავშირებით, რომლებმაც მიმართეს სიცოცხლის დაზღვევისათვის თანამონაწილე კომპანიებს. მზღვეველი იღებს ასევე უფლებას რომ მოიძიოს ინფორმაცია დაზღვეულის ექიმისაგან,²⁸ ზოგიერთმა ადამიანმა კი თავისი ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ცხოვრების სტილის გამო შეიძლება ვერც კი მიიღოს დაზღვევა.²⁹

დასკვნა

წინამდებარე ნაშრომზე მუშაობისას გამოიკვეთა გარკვეული პრობლემები, რომლებსაც ადგილი აქვს სიცოცხლის დაზღვევის შემთხვევაში.

პირველ რიგში ეს არის სადაზღვევო კანონმდებლობა, რომელიც არ არის საკმარისად ჩამოყალიბებული და გამართული. „დაზღვევის შესახებ“ საქართველოს კანონი და სამოქალაქო კოდექსი ვეღარ პასუხობენ თანამედროვე საბაზრო მოთხოვნებს სადაზღვევო სფეროში. ზემოთ აღნიშნული ქართული კანონმდებლობა მხოლოდ ზოგადი განმარტებებით შემოიფარგლება, რაც თავისებურ ასახვას პოულობს სასამართლო პრაქტიკაზე. საკანონმდებლო ვაკუუმი ხელს უშლის აღნიშნული დარგის პროცესუალურ განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას, რაც ასე მნიშვნელოვანია ამ და-

22 <http://heconomic.wordpress.com/2010/07/12/tengiz-verulava-13/>

(უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული 08.15.2022

23 <http://elawjournal.wordpress.com/2012/02/05/დაზღვევის-ინსტიტუტის-წა/>

(უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული - 15.08.2022).

24 <http://www.usa.gov/Citizen/Topics/Health/HealthInsurance.shtml>

(უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული 15.08.2022)

25 <http://www.usa.gov/Citizen/Topics/Health/HealthInsurance.shtml>

(უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული 15.08.2022)

26 <http://www.insurance.com/life-insurance/life-insurance-basics.aspx>

(უკანასკნელად გადამოწმებულ იქნა 06.27.2013

27 <http://www.usa.gov/Citizen/Topics/Health/HealthInsurance.shtml>

(უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული 15.08.2022).

28 <http://www.insurance.com/life-insurance/read-and-learn.aspx>

(უკანასკნელად გადამოწმებულ იქნა 15.08.2022).

29 <http://www.usa.gov/Citizen/Topics/Health/HealthInsurance.shtml>

(უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული 15.08.2022).

რგის განვითარებისათვის. ამის მიზეზი კი თავის მხრივ ისიც არის, რომ დამზღვევს მისი ფინანსური მდგომარეობის გამო ემინია კიდევ უფრო არ დააწვეს ტვირთად სასამართლო განხილვასთან დაკავშირებული ხარჯები, ასევე გაჭიანურებული სასამართლო პროცესები, რომლებიც მის დავას სამართლებრივ ინტერესს უკარგავენ. ამ პრობლემის დასაძლევად, ვფიქრობ კარგი გამოსავალი იქნება სპეციალური სადაზღვევო ზედამხედველობის სამსახურის მეტად განვითარება და საზოგადოებისათვის ახლოს მიტანა და გაცნობა, ასევე მედიაციის სამსახურის მეტად განვითარება, რომელიც სულ ახალი ჩამოყალიბებულია საქართველოში.

გარდა ზემოთ აღნიშნულისა, საქართველოში მოქმედ სადაზღვევო კომპანიებს თუ გადავხედავთ, სიცოცხლის დაზღვევა მათთვის დაბალი სარგებლის მომტანია. ამიტომაც მიმაჩნია, რომ აღნიშნულმა კომპანიებმა ეს პრობლემა უნდა გახადონ უფრო მიმზიდველი მომხმარებლებისათვის, მოიზიდონ ინვესტიციები მასში, რათა უფრო საიმედო გახდეს მოსახლეობისათვის და მეტი მომხმარებელი ყავდეს.

ასევე არანაკლებ მნიშვნელოვანი პრობლემა მდგომარეობს იმაში, რომ ისედაც მცირე რაოდენობის სამართლებრივ ნორმებში ძირითადად დაცულია სადაზღვევო კომპანიების (მზღვეველის) უფლებები, რომლებიც არახელსაყრელ და განსხვავებულ მდგომარეობაში აყენებს დაზღვეულ პირებს. დაზღვევის ხელშეკრულება, როგორც წესი, მზადდება სადაზღვევო კომპანიის მიერ, რომელიც გაჯერებულია სტანდარტული პირობებით, მორგებულია მზღვეველის ინტერესებზე, რომელშიც დამზღვევს არ შეუძლია საკუთარი უფლებების დაფიქსირება.

ყოველივე ზემოთაღნიშნულიდან გამომდინარე მიმაჩნია, რომ აღნიშნული დარგი აუცილებლად მოითხოვს კანონმდებლის მხრიდან გადახედვას და დახვეწას.

გამოყენებული ლიტერატურა

ნორმატიული აქტები:

- საქართველოს კონსტიტუცია, თბილისი, 1995 (2012 წლის მდგომარეობით);
- საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, თბილისი, 1997 (2021 წლის მდგომარეობით);
- საქართველოს კანონი დაზღვევის შესახებ, თბილისი, საქართველოს პარლამენტი 1997 (2022 წლის მდგომარეობით);
- მონოგრაფიები, სახელმძღვანელოები, სტატიები;
- საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი, წიგნი მეოთხე ტომი II თბილისი, 2001წ;
- ახვლედიანი ზ. ვალდებულებითი სამართალი, თბილისი, 1999 წ;
- ცისკაძე მ. ნებაყოფლობითი დაზღვევის სამართლებრივი რეგულირება, თბილისი, გამომცემლობა „მერიდიანი“ 2001წ;
- ჭეჭელაშვილი ზ. სახელშეკრულებო სამართალი, თბილისი, 1999წ;
- თოდუა მ. ჰუბ ვილემსი. ვალდებულებითი სამართალი, თბილისი, ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია 2006წ;
- შალამბერიძე ხ. დაზღვევა ფინანსური ბაზრის სისტემაში, თბილისი, ჟურნალი „ბიზნესი და კანონმდებლობა“, 2009წ;
- სოზიანიშვილი ნ. თემატური სემინარი, შედარებით-სამართლებრივი ანალიზი, „სოციალური და სამართლებრივი ასექტები სადაზღვევო სამართალში“, თბილისი, 2020;
- კაკაშვილი ნ. დაზღვევადი და დაუზღვევადი რისკები, თბილისი, ჟურნალი „ბიზნესი და კანონმდებლობა“, 2009წ;
- Lowry, J. Rawlings, P, Insurance Law; doctrines and principles, hurt publishing, Oxford and Portland oregon, 1999.

ინტერნეტ რესურსები:

- <http://www.insurance.com/life-insurance/life-insurance-basics.aspx>;
- (უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული - 15.08.2022);
- <http://heconomic.wordpress.com/2010/07/12/tengiz-verulava-13/>;
- (უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული - 15.08.2022);
- <http://elawjournal.wordpress.com/2012/02/05/დაზღვევის-ინსტიტუტის-წა/>;
- (უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული - 15.08.2022);
- <http://www.businessinsurance.com> (უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული 06.25.2013);
- <http://www.usa.gov/Citizen/Topics/Health/HealthInsurance.shtml> (უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული 15.08.2022);
- <http://www.legaleducation.ge> (უკანასკნელად იქნა გადამოწმებული 15.08.2022).